

PROGRAMMABOEKJE

van de werkgroep

Kerk-Anders

te Sleeuwijk / Woudrichem

2023 - 2024

WOORD VOORAF

De werkgroep *Kerk-Anders*, een initiatief van beide PKN-kerken, brengt aan het begin van het nieuwe seizoen het bekende boekje uit: een soort keuzemenu uit al de items die de werkgroep leden hebben verzameld. Onderwerpen die betrekking hebben op geloven en kerk-zijn, spiritualiteit en kunst; kortom op het leven zoals dat zich in onze omgeving en verder afspeelt en waar we allen deel van uitmaken.

Het programma van *Kerk-Anders* wordt ook opgenomen in het Parochieblad van de Sint Elisabethparochie en met name geldt dit voor de parochie-eenheid Woudrichem/Sleeuwijk.

Dit boekje wordt uitgedeeld op de startzondag en ligt gedurende het hele seizoen in de hal van de kerkgebouwen. Daarnaast wordt het ook digitaal verspreid. Stuur u het programma ook gerust door naar mogelijk geïnteresseerden in uw omgeving.

We hopen op veel inspirerende bijeenkomsten met elkaar!

Hartelijke groet,
werkgroep *Kerk-Anders*

CONTACTGEGEVENS

Het algemene e-mailadres van de werkgroep *Kerk-Anders* voor aanmeldingen, vragen en/of opmerkingen is werkgroepkerk.anders@gmail.com

Leden van de werkgroep *Kerk-Anders* zijn:

Annemarie Smits-Ruiter	06-43579009
Coen Westerveen	06-30256296
Leida van Diest	06-18330527
Nadine Veenman	307308
Ria van der Berg	06-33797413
Rien van de Kreeke	06-34134211

INHOUDSOPGAVE

WOORD VOORAF	3
CONTACTGEGEVENS	4
INHOUDSOPGAVE	5
ACTIVITEITENOVERZICHT SEIZOEN 2023 – 2024	6
Film – Menari	7
Excursie in het Pompveld	7
Hospice Altena in Sleenwijk - over het ontstaan en het belang van een Bijna- thuis-huis	8
Hoe apen omgaan met stress - een lezing over balans en welzijn	8
Zingen en bidden in huis en kerk - 10 jaar het ‘nieuwe’ liedboek	9
Film - 12 years a slave	9
Uit de kunst: Jezus van Nazareth	10
Boekbespreking - Slecht zicht; een hommage aan de twijfel	10
Duurzaamheid - een daad van naastenliefde	11
Weidevogels	12
Bibliodrama	12
Kruisweg - Via Crusis van Liszt	13
Film – Bram Fischer	14
Film – De acht bergen	14
FLITSBERICHT	15

ACTIVITEITENOVERZICHT SEIZOEN 2023 – 2024

Activiteit	Datum en tijd	Blz.	Aangemeld
Film – Menari	Woensdag 27 september 20.00 uur	7	☐
Excursie in het Pompveld	Zaterdag 7 oktober 15.00 uur	7	☐
Hospice Altena in Sleeuwijk	Woensdag 25 oktober 20.00 uur	8	☐
Hoe apen omgaan met stress	Dinsdag 7 november 20.00 uur	8	☐
Zingen en bidden in huis en kerk	Donderdag 23 november 20.00 uur	9	☐
Film – 12 Years a slave	Woensdag 17 januari 20.00 uur	9	☐
Uit de kunst: Jezus van Nazareth	Woensdag 24 januari 19.30 uur	10	☐
Slecht zicht; een hommage aan de twijfel	Woensdag 7 februari 20.00 uur	10	☐
Duurzaamheid – een daad van naastenliefde	Woensdag 14 februari 20.00 uur	11	☐
Weidevogels	Woensdag 6 maart 20.00 uur	12	☐
Bibliodrama	Dinsdag 12 maart 20.00 uur	12	☐
Kruisweg	Maandag 25 maart 20.00 uur	13	☐
Film – Bram Fischer	Woensdag 17 april 20.00 uur	14	☐
Film – De acht bergen	Woensdag 15 mei 20.00 uur	14	☐

Film – Menari

Over een Amerikaanse droom, maar dan in een stacaravan

Datum : woensdag 27 september 2023
Tijd : 20.00 uur
Plaats : Koren-aar
Leiding : Liesbeth Bergmans-Prins en Rien van de Kreeke

Eind jaren zeventig, begin jaren tachtig emigreerden jaarlijks 30.000 Koreanen naar de VS, de meesten op de vlucht voor het militaire regime. Vader Jacob heeft een stuk grasland gekocht in Arkansas. Hij is optimistisch. Hij wil groenten verbouwen. Maar de langgerekte, tweedehands stacaravan die voor hun woonhuis doorgaat, is moeder Monica een doorn in het oog. Dit is niet het leven waar ze op gehoopt had. Het is voor beiden ook nog zwoegen in de plaatselijke fabriek.

Dit is het verhaal van een Zuid-Koreaanse familie op overlevingstocht. Het gaat om de vraag of vader en moeder het zullen volhouden, samen met hun zoontje en dochtertje en met grootmoeder die uit Zuid-Korea is overgekomen om op de kinderen te passen. Is de Amerikaanse Droom wel voor hen weggelegd?

We beleven in de film dit verhaal voor een groot deel vanuit het gezichtspunt van het zevenjarige zoontje David. De actrice die oma vertolkte, won in 2021 als eerste Koreaanse ooit een Oscar voor bijrol actrice.

Excursie in het Pompveld

Datum : zaterdag 7 oktober 2023
Tijd : 15.00 uur
Plaats : Midgraaf 27, Babyloniënbroek
Leiding : Bart Pörtzgen, boswachter en bewoner

Na zijn lezing op 31 mei jl. beloofde Bart ons een excursie te organiseren in het Pompveld.

Het Pompveld is kortgeleden helemaal op de schop gegaan en daardoor is er een uniek reservaat ontstaan van natte weilanden, grienden en populierenbossen, rietmoeras en schraalland. De flora en fauna in het reservaat zijn uniek en rijk aanwezig. In het centrum van het gebied ligt een authentieke eendenkooi.

De afstand van de wandeltocht is totaal 6 kilometer. U dient wel stevige, dichte wandelschoenen aan te trekken. Na opgave per email sturen wij u meer informatie.

Hospice Altena in Sleeuwijk - over het ontstaan en het belang van een Bijna-thuis-huis

Datum : woensdag 25 oktober 2023
Tijd : 20.00 uur
Plaats : Koren-aar
Leiding : Ruben Kruithof

Als initiatiefnemer wil ik u graag meenemen tijdens een presentatie waarom een bijna thuis huis zo belangrijk is. Hoe gaat het nou precies in zijn werk binnen een Bijna-thuis-huis? Is er plaats voor iedereen? Hoe kan de maatschappij bijdragen? Ook laat ik u de tekeningen zien waarbij we aandacht hebben voor de binnenkant maar ook juist voor de buitenkant en de inpassing in de omgeving.

Hoe apen omgaan met stress - een lezing over balans en welzijn

Datum : dinsdag 7 november 2023
Tijd : 20.00 uur
Plaats : Koren-aar
Leiding : Lisette van den Berg

Bij het woord 'stress' denken we vaak direct aan iets negatiefs, zoals een hoge werkdruk, deadlines of angst, maar dat stress ook voordelen met zich mee kan brengen is meestal niet bekend. Toch is stress een belangrijk mechanisme van het lichaam om beslissingen te maken en te overleven. Echter, zeer hoge stress of aanhoudende stress kan leiden tot fysieke- en mentale problemen, gedragsstoornissen en verminderd welzijn. Waar ligt nu die balans?

In deze lezing vertelt gedragsbiologe Lisette van den Berg welke rol stress speelt in het dagelijks leven en wat belangrijk is om een balans te houden tussen negatieve en positieve ervaringen. Met voorbeelden uit de primatenwereld legt Lisette op luchtige wijze uit hoe apen omgaan met stress en legt ze de link met dierenwelzijn. Natuurlijk laat ze ook zien welke manieren Apenheul inzet om te zorgen voor een positief welzijn bij de apen, en hoe de unieke opzet van het park met loslopende apen daaraan bijdraagt.

Zingen en bidden in huis en kerk - 10 jaar het 'nieuwe' liedboek

Datum : donderdag 23 november 2023
Tijd : 20.00 uur
Plaats : Kerkzaal Hervormde Gemeente
Leiding : dr. Nienke van Andel

In 2013, 10 jaar geleden, verscheen het 'nieuwe' Liedboek – zingen en bidden in huis en kerk. Het Liedboek is inmiddels geland op verschillende plaatsen, maar dat wil niet zeggen dat er niets nieuws meer aan te ontdekken is. Ook wie dit boek al tien jaar gebruikt, zal nog steeds nieuwe teksten, melodieën of mogelijkheden kunnen ontdekken.

Op deze interactieve liedboekavond zullen we een kijkje nemen in de keuken van de redactie. Wat voor redenen kunnen er zijn om een lied op te nemen in het Liedboek? En wat zouden onze argumenten daarbij kunnen zijn? Daarnaast gaan we ook veel zingen, met name liederen die bedoeld zijn voor deze tijd van het jaar. Behalve uit het Liedboek, komen ook liederen aan bod uit de bundel Psalmen anders, de aanvulling op het Liedboek dat in 2022 is uitgekomen.

De leiding deze avond is in handen van dr. Nienke van Andel, theoloog. Zij promoveerde in 2015 op een proefschrift over het ontstaan van het Liedboek. Zij werkt momenteel als docent HBO Theologie op de hogeschool Windesheim in Zwolle. Nienke is dochter van kerkmusicus en dirigent Henk van Andel, op dit moment een van de organisten van de Hervormde Gemeente. Hij zal de muzikale leiding van deze avond op zich nemen.

Film - 12 years a slave

Over de slavernij in Amerika, 34 jaar nadat door het congres import van slaven bij wet was verboden

Datum : woensdag 17 januari 2024
Tijd : 20.00 uur
Plaats : Koren-aar
Leiding : Rien van de Kreeke

De in New York als vrij man geboren Solomon Northup werd in 1841 in Washington door twee oplichters bedweld en aan een slavenhandelaar verkocht. Beroofd van zijn vrijheid en identiteit zuchtte hij twaalf jaar onder het juk van slavendrijvers in Louisiana. Zijn echtgenote en kinderen wisten niet, wat er met hem was gebeurd.

Dat wij dat wel weten, is te danken aan Northups keuze zijn relaas na zijn bevrijding publiek te maken.

Met het in 1853 gepubliceerde “Twelve years a slave” droeg hij bij aan de Amerikaanse bewustwording over de slavernijpraktijk, waarbij zijn ontberingen universeel invoelbaar werden, doordat hij 33 jaar als vrij man leefde alvorens te worden geknecht. De verfilming van dit boek won in 2014 negen Oscars.

Uit de kunst: Jezus van Nazareth

Datum : woensdag 24 januari 2024
Tijd : 19.30 uur
Plaats : Koren-aar
Leiding : ds. Ries van der Zouwen

Vanaf de derde eeuw is de Man van Nazareth talloze keren afgebeeld en vormgegeven. Met name in kerken, op begraafplaatsen en in patriciershuizen komen we zijn gestalte tegen. Met verf en penseel werd hij door kunstenaars van alle eeuwen toevertrouwd aan het doek. Met beitel en rasp kreeg hij vorm door de beeldhouwers. En, later, waren het de cineasten die een beeld van hem opriepen in hun films.

De kunstenaars zijn behalve kind van hun tijd ook mensen met hun eigen karakterstructuur en een eigen visie op hun onderwerp. De ene kunstenaar volgde trouw en slaafs de kerkelijke lijnen van de dogmatiek en beeldde Jezus af conform het geloof van zijn tijd. De ander had daar kritiek op en maakte een afbeelding waarin hij zijn protest op vaak subtiele manier uitte.

We willen deze avond met elkaar naar de ontwikkeling van Jezus in de kunst volgen. Van symbool naar abstractie, van dogmatisch tot ‘kettters’, van hoog goddelijk tot diep menselijk. Onvermijdelijk komt ons eigen beeld van Jezus ter sprake.

Boekbespreking - Slecht zicht; een hommage aan de twijfel

Datum : woensdag 7 februari 2024
Tijd : 20.00 uur
Plaats : Koren-aar
Leiding : ds. Coen Westerveen

Prof.dr. Herman M. van Praag is emeritus-hoogleraar psychiatrie aan diverse universiteiten in binnen- en buitenland. Eén van de weinigen die het in geschrifte durfde op te nemen tegen Dick Swaab, bekend van diens boek 'Wij zijn ons brein'. Van Praag heeft wel iets weg van een hedendaagse Kierkegaard: eigenzinnig, scherpe waarnemer, iemand die duidelijk maakt dat hij niet geboren is om te denken en te doen wat anderen van hem willen. Deze (geestes)houding levert per definitie spannende boeken en dito gespreksstof op! Het boek 'Slecht zicht' met als ondertitel 'een hommage aan de twijfel' is daarvan een goed voorbeeld.

Korte weergave van de inhoud: Een jonge Judeeër, levend in de eerste helft van de eerste eeuw is op zoek naar zijn identiteit. Hij gaat de discussie aan met vertegenwoordigers van de vooraanstaande religieuze en levensbeschouwelijke stromingen in zijn gemeenschap. Hij verneemt een stortvloed aan verschillende, vaak tegenstrijdige opvattingen en stelt zich zeer kritisch op. Uiteindelijk ziet hij in dat hij uit de overdaad zelf een spiritueel 'menu' moet samenstellen dat hem past en zijn leven betekenis en diepgang geeft. Dialectiek zal zijn leidster zijn en twijfel de grondslag van zijn religieuze leven.

Duurzaamheid - een daad van naastenliefde

Datum : woensdag 14 februari 2024
Tijd : 20.00 uur
Plaats : Koren-aar
Leiding : Marjolein Tiemens-Hulscher

We hebben gemerkt dat we op een punt zijn aanbeland dat de planeet onze moderne levensstijl niet langer kan dragen. De roep om duurzaamheid is dan ook groot en urgent. Duurzaamheid wordt nog wel eens afgedaan als een technische kwestie waarvoor oplossingen worden gezocht en verwacht in nieuwe technologieën. Maar in de diepste zin heeft duurzaamheid te maken met hoe we omgaan met aarde en al haar bewoners. In de zoektocht om de aarde leefbaar te houden, ook voor toekomstige generaties, worden we uitgedaagd om te zoeken naar nieuwe manieren van verstaan van de plaats en de rol van de mens in het grote geheel. Ons mens- en wereldbeeld en de betekenis van het scheppingsverhaal spelen daarbij een grote rol. Immers, als we vandaag de dag het scheppingsverhaal lezen, dan gebeurt dat met een groeiend besef van onze verantwoordelijkheid voor die schepping. Maar wat betekent die verantwoordelijkheid en welke keuzes maken we?

Bij mijn zoektocht naar een duurzame levenshouding heb ik ontdekt dat verwondering, het besef van verbondenheid en dankbaarheid hierin onmisbaar zijn.

Zij leiden immers tot naastenliefde en compassie. En daar gaat het om bij duurzaamheid. Duurzaamheid is een daad van naastenliefde.

Graag neem ik u tijdens de lezing mee bij mijn zoektocht naar een duurzame levensstijl. Aan de hand van een leuke pub quiz kunt u met elkaar in gesprek gaan hoe hier handen en voeten aan te geven.

Marjolein Tiemens heeft plantenveredeling in Wageningen gestudeerd en is 25 jaar werkzaam geweest in het onderzoek. In 2013 heeft zij GroenGeloven (<https://groengeloven.com>) opgericht en geeft ze lezingen, workshops en wandelingen op het gebied van geloof en duurzaamheid. Zij combineert haar biologische kennis daarin met de christelijke spiritualiteit.

Weidevogels

Datum : woensdag 6 maart 2024
Tijd : 20.00 uur
Plaats : Koren-aar
Leiding : Henk van Diest

De weidevogelbescherming in het Land van Altena kent al een geschiedenis van 25 jaar. In deze periode heeft de bescherming een flinke ontwikkeling doorgemaakt. Met veel weidevogelbeschermers en meewerkende boerenbedrijven hebben we stabiliteit van de weidevogelstand weten te bereiken, maar helaas zijn de resultaten nog steeds niet geruststellend.

We maken kennis met de verschillende weidevogels en hun specifieke gedrag. En hoe spelen we erop in om de bescherming optimaal te laten zijn. Ook zijn er veel bedreigingen, die we niet allemaal kunnen wegnemen. En welke oplossingen kunnen wel positief bijdragen? Een uitdaging voor de toekomst. Als je belangstelling hebt voor het wel en wee van onze weidevogels, dan krijg je op deze avond veel waardevolle informatie. Van harte welkom.

Bibliodrama

Datum : dinsdag 12 maart 2024
Tijd : 20.00 uur
Plaats : Trefpunt
Leiding : Toine Korthout

Bibliodrama is een spel, aan de hand van verhalen.

In alle verhalen valt veel moois te ontdekken in wat er geschreven staat, maar vooral ook in wat er ‘tussen de regels staat’. Dit gaat misschien nog wel meer op voor overbekende verhalen dan voor nieuwe onbekende.

Bij bibliodrama verken je samen met andere deelnemers en de begeleider een verhaal, in het bijzonder de rollen/personages in het verhaal. Je wordt uitgenodigd er een of enkele te van verkennen. Omdat ieder dat doet met de eigen beleving bij het verhaal en – niet minder belangrijk! – vanuit de eigen levenservaring komen deelnemers tot altijd verrassende ontmoetingen. Het verhaal wordt daardoor vaak onverwacht mooi in het licht gezet, waardoor onverwachte perspectieven in beeld kunnen komen. Bibliodrama is leerzaam, maar bovenal erg leuk.

Toine Korthout is (ook) bibliodrama-begeleider. Op 12 maart 2024 verzorgt hij voor Kerk Anders een voor het kerkelijk jaar actueel bibliodrama aan de hand van een of meer van de schriftlezingen van de Veertigdagentijd.

Met het oog op de voorbereiding graag uiterlijk zondag 25 februari 2024 aanmelden.

Kruisweg - Via Crusis van Liszt

Datum : maandag 25 maart 2024

Tijd : 20.00 uur

Plaats : Kerkzaal van de Hervormde Gemeente

De kruisweg staat al in een eeuwenlange traditie. In, veelal, rooms-katholieke kerken loopt men op Goede Vrijdag langs 14 (soms 15) zogenaamde staties, schilderijen die met elkaar het verhaal van het lijden en de kruisiging van Jezus weergeven.

De laatste jaren komt het “ lopen” van de kruisweg ook in protestantse kringen in de belangstelling. Kerk-Anders verzorgt al ruim 15 jaar een kruisweg op de maandag van de stille week. De eerste jaren in het oude kerkje aan de dijk en daarna in de kerkzaal van de Hervormde Gemeente.

Dit jaar kijken en luisteren we naar de Via Crusis van Liszt onder leiding van Henk van Andel.

Film – Bram Fischer

een film uit de geschiedenis van verzet tegen het apartheidsregime in Zuid-Afrika

Datum : woensdag 17 april 2024
Tijd : 20.00 uur
Plaats : Koren-aar
Leiding : ds. Adrian Blom

In mijn twintiger jaren was Bram Fischer voor mij een inspiratie vanwege zijn strijd vóór sociale gelijkheid, vrijheid en vrede, en tegen het onrecht van het apartheidssysteem.

In het Zuid-Afrika van 1963, waar de onvrede tegen de ongelijkheid groeit, worden op een middag in het dorpje Rivonia bij een inval de kopstukken van het ANC opgepakt. Aan deze groep wordt een negende lid, die al eerder gevangengenomen was, toegevoegd: Nelson Mandela. Er is het witte regime veel aan gelegen om de groep als voorbeeld te stellen en tot de doodstraf veroordeeld te krijgen. Gerespecteerd advocaat Bram Fischer neemt hun verdediging op zich. Wat het regime niet weet, is dat Fischer eigenlijk de tiende verdachte had moeten zijn. Dat is de start van een proces waarin Bram Fischer heikele paden bewandelt. Wanneer de politie gaandeweg Bram Fischers dubbelrol ontdekt, komt hij voor een moreel dilemma te staan: verkiest hij de verdediging van zijn cliënten boven zijn eigen veiligheid en dat van zijn gezin?

(Leeftijdsbeperking 16 vanwege grove taal en geweld)

Film – De acht bergen

Datum : woensdag 15 mei 2024
Tijd : 20.00 uur
Plaats : Koren-aar
Leiding : Rien van de Kreeke

Pietro komt uit de stad. Als jongetje trekt hij elke zomer met zijn ouders de bergen in. Daar ontmoet hij de even oude Bruno, die in een bergdorpje is geboren en getogen. Bruno melkt koeien en maakt kaas. Ondanks de verschillen kunnen de twaalfjarigen het goed met elkaar vinden. Ook als ze opgroeien, mannen worden.

Bij Pietro en Bruno gaat het om afstoten en aantrekken, om verwijdering en jezelf en elkaar weer vinden. Zoals dat gaat bij de beste vrienden: je kunt elkaar tijden niet zien, maar als je elkaar dan weer treft, zet je het gesprek gewoon voort. Dat heeft te

maken heeft met “zielsverwantschap.” Pietro is de rusteloze die over de wereld zwerft, het geluk zelfs in Nepal gaat zoeken. Bruno blijft zijn leven lang op die ene berg zitten. Als de twee elkaar na lange tijd weer zien, dan pakken ze de draad gewoon weer op. Veel woorden hebben ze niet nodig. Als ze besluiten om samen een huis te bouwen in de bergen, doen ze dat bijna zwijgend.

Met blote handen iets bouwen, contact maken met de aarde, de natuur, daar gaat het om. De film staat vol met beelden van de overweldigende natuur, zowel in Italië als in Nepal. Een berg ziet er elke keer anders uit, in de zomer en de winter, maar ook in de ochtend, middag en avond. Zoals bij de vrienden, als ze elkaar in hun leven ontmoeten.

FLITSBERICHT

In het komende jaar is het mogelijk dat u af en toe een mail krijgt met in het onderwerp FLITSBERICHT.

Het kan gebeuren dat er, als ons nieuwe programma klaar is, er nog weer iets voorbijkomt waarvan we denken: “Dat zou echt iets voor Kerk-Anders zijn geweest”. Aan alle mailadressen in ons bezit sturen we dan een bericht over deze activiteit. Hopelijk lukt het ons in de komende tijd weer om zo af en toe een FLITSBERICHT aan belangstellenden door te sturen.

Dit is een uitgave van de werkgroep Kerk-Anders, oplage 300 stuks.